

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

चतुर्थकाण्डे सप्तमः प्रश्नः

वसोर्धारादिशिष्टसंस्काराभिधानं

ॐ नमः परमात्मने । श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ

अग्नाविष्णू सजोषसेमा वर्द्धन्तु वाङ्मिरः । द्युम्नैर् वाजोभिरा गतम् ॥ वाजश्च मे प्रसवश्च मे
प्रयतिश्च मे प्रसितिश्च मे धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरश्च मे श्लोकश्च मे श्रावश्च मे श्रुतिश्च मे ज्योतिश्च
मे सुवश्च मे प्राणश्च मेऽपान ॥ [१] ॥ श्च मे व्यानश्च मेऽसुश्च मे चित्तश्च म आधीतश्च मे वाक्
च मे मनश्च मे चख्बुश्च मे श्रोत्रश्च मे दख्बुश्च मे बलश्च म ओजश्च मे सहश्च म आयुश्च मे जरा
च म आत्मा च मे तनूश्च मे शर्म च मे वर्म च मेऽङ्गानि च मेऽस्थानि च मे परूषि च मे
शरीराणि च मे ॥ [२] ॥

(अपान स्तनूश्च मेऽष्टादश च)

॥ १ ॥

ज्यैष्ठ्यश्च म आधिपत्यश्च मे मन्युश्च मे भामश्च मेऽमश्च मेऽभश्च मे जेमा च मे महिमा च
मे वरिमा च मे प्रथिमा च मे वर्षा च मे द्राघुया च मे वृद्धश्च मे वृद्धिश्च मे सत्यश्च मे श्रद्धा
च मे जगच्च ॥ [३] ॥ मे धनश्च मे वशश्च मे त्विषिश्च मे क्रीडा च मे मोदश्च मे जातश्च मे
जनिष्यमाणश्च मे सूक्तश्च मे सुकृतश्च मे वित्तश्च मे वेद्यश्च मे भूतश्च मे भविष्यच्च मे सुगश्च मे
सुपथश्च म ऋद्धश्च म ऋद्धिश्च मे क्लृप्तश्च मे क्लृप्तिश्च मे मतिश्च मे सुमतिश्च मे ॥ [४] ॥

(जगच्च ऋद्धिश्च तदुद्देश च)

॥ २ ॥

★

शञ्च मे मयश्च मे प्रियञ्च मेऽनुकामश्च मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रञ्च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे
यशश्च मे भगश्च मे द्रविणञ्च मे यन्ता च मे धर्ता च मे ख्वेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वञ्च ॥ [५] ॥ मे
महश्च मे सव्विच्च मे ज्ञात्रञ्च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरञ्च मे लयश्च मे ऋतञ्च मेऽमृतञ्च मेऽयख्वमञ्च
मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वञ्च मेऽनमित्रञ्च मेऽभयञ्च मे सुगञ्च मे शयनञ्च मे सूषा च
मे सुदिनञ्च मे ॥ [६] ॥

(विश्वञ्च शयनमष्टौ च)

॥ ३ ॥

★

ऊर्क च मे सूनृता च मे पयश्च मे रसश्च मे घृतञ्च मे मधु च मे सग्धिश्च मे सपीतिश्च मे कृषिश्च
मे वृष्टिश्च मे जैत्रञ्च मे औद्भिद्यञ्च मे रयिश्च मे रायश्च मे पुष्टञ्च मे पुष्टिश्च मे विभु च ॥ [७] ॥
मे प्रभु च मे बहु च मे भूयश्च मे पूर्णञ्च मे पूर्णतरञ्च मेऽख्विषेतिश्च मे कूर्यवाश्च मेऽन्नञ्च मेऽख्वेषुच्च
मे व्रीहयश्च मे यवाश्च मे माषाश्च मे तिलाश्च मे मुद्गाश्च मे खल्वाश्च मे गोधूमाश्च मे मसुराश्च मे
प्रियंगवश्च मेऽणवश्च मे श्यामाकाश्च मे नीवाराश्च मे ॥ [८] ॥

(विभु च मसुराश्चतुर्दश च)

॥ ४ ॥

★

अश्मा च मे मृत्तिका च मे गिरयश्च मे पर्वताश्च मे सिकताश्च मे वनस्पतयश्च मे हिरण्यञ्च मे
ऽयश्च मे सीसञ्च मे त्रपुश्च मे श्यामञ्च मे लोहञ्च मेऽग्निश्च मे आपश्च मे वीरुधश्च मे ओषधयश्च मे
कृष्टपच्यञ्च ॥ [९] ॥ मेऽकृष्टपच्यञ्च मे ग्राम्याश्च मे पशव आरण्याश्च यज्ञेन कल्पन्ताव्वित्तञ्च
मे वित्तिश्च मे भूतञ्च मे भूतिश्च मे वसु च मे वसतिश्च मे कर्म च मे शक्तिश्च मेऽर्थश्च मे एमश्च मे
इतिश्च मे गतिश्च मे ॥ [१०] ॥

(कृष्टपच्यञ्चाष्टाचत्वारिंशच्च)

॥ ५ ॥

★

अग्निश्च म इन्द्रश्च मे सोमश्च म इन्द्रश्च मे सविता च म इन्द्रश्च मे सरस्वती च म इन्द्रश्च मे पूषा च म इन्द्रश्च मे बृहस्पतिश्च म इन्द्रश्च मे मित्रश्च म इन्द्रश्च मे वरुणश्च म इन्द्रश्च मे त्वष्टा च ॥ [११] ॥ म इन्द्रश्च मे धाता च म इन्द्रश्च मे विष्णुश्च म इन्द्रश्च मेऽश्विनौ च म इन्द्रश्च मे मरुतश्च म इन्द्रश्च मे विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे पृथिवी च म इन्द्रश्च मेऽन्तरिक्षश्च म इन्द्रश्च मे द्यौश्च म इन्द्रश्च मे दिशश्च म इन्द्रश्च मे मूर्द्धा च म इन्द्रश्च मे प्रजापतिश्च म इन्द्रश्च मे ॥ [१२] ॥

(त्वष्टा चद्यौश्च मएकविंशतिश्च)

॥ ६ ॥

★

अश्वश्च मे रश्मिश्च मेऽदाभ्यश्च मेऽधिपतिश्च म उपाश्वश्च मेऽन्तर्यामश्च म ऐन्द्रवायवश्च मे मैत्रावरुणश्च म आश्विनश्च मे प्रतिप्रस्थानश्च मे शुक्रश्च मे मन्थी च म आग्रयणश्च मे वैश्वदेवश्च मे ध्रुवश्च मे वैश्वानरश्च म ऋतुग्रहाश्च [] १३ ॥ [१३] ॥ मेऽतिग्राह्याश्च म ऐन्द्राग्रश्च मे वैश्वदेवश्च मे मरुत्वतीयाश्च मे माहेन्द्रश्च म आदित्यश्च मे सावित्रश्च मे सारस्वतश्च मे पौष्णश्च मे पालीवतश्च मे हारियोजनश्च मे ॥ [१४] ॥

(ऋतुग्रहाश्च चतुस्त्रिंशच्च)

॥ ७ ॥

★

इध्मश्च मे बरुहिश्च मे वेदिश्च मे धिष्णिषाश्च मे सुचश्च मे चमसाश्च मे ग्रावाणश्च मे स्वरवश्च म उपरवाश्च मेऽधिषवणे च मे द्रोणकलशश्च मे वायव्यानि च मे पूतभृच्च म आधवनीयश्च म आग्नीध्रश्च मे हविर्द्धानश्च मे गृहाश्च मे सदश्च मे पुरोडाशाश्च मे पचताश्च मेऽवभृथश्च मे स्वगाकारश्च मे ॥ [१५] ॥

(गृहाश्च षोडश च)

॥ ८ ॥

★

अग्निश्च मे घर्मश्च मेऽर्कश्च मे सूर्यश्च मे प्राणश्च मेऽश्वमेधश्च मे पृथिवी च मेऽदितिश्च मे दितिश्च मे द्यौश्च मे शकरीरङ्गुलयो दिशश्च मे यज्ञेन कल्पन्तामृक् च मे साम च मे स्तोमश्च मे

यजुश्च मे दी॒र्खा च मे तप॑श्च म ऋ॒तुश्च मे व्र॑तश्च मेऽहो॒रात्रयो॑र् वृ॒ष्ट्या बृ॑ह॒द्रथ॑न्त॒रे च मे य॒ज्ञेन॑
कल्पेताम् ॥ [१६] ॥

(दी॒र्खा ऽष्टा॑दश च)

॥ ९ ॥

★

गर्भा॑श्च मे व॒त्साश्च मे त्र्य॑वि॒श्च मे त्र्य॑वी च मे दि॒त्यवा॑ट् च मे दि॒त्यौही॑ च मे पञ्चा॑वि॒श्च मे
पञ्चा॑वी च मे त्रि॒व॒त्सश्च मे त्रि॒व॒त्सा च मे तु॒र्यवा॑ट् च मे तु॒र्यौही॑ च मे प॒ष्ठवा॑च् च मे प॒ष्ठौही॑ च
म उ॒र्खा च मे व॒शा च म ऋ॒षभ॑श्च ॥ [१७] ॥ मे वे॒हच्च॑ मेऽन॒द्वान् च मे धे॒नुश्च म आ॑युर्
य॒ज्ञेन॑ कल्पताम्प्रा॒णो य॒ज्ञेन॑ कल्पता मपा॒नो य॒ज्ञेन॑ कल्पतावै॒व्यानो॑ य॒ज्ञेन॑ कल्पतां च॒र॒षुर्
य॒ज्ञेन॑ कल्पता॒ङ् श्रोत्र॑य्य॒ज्ञेन॑ कल्पतां मनो॑ य॒ज्ञेन॑ कल्पता॒व्वाग् य॒ज्ञेन॑ कल्पतामा॒त्मा य॒ज्ञेन॑
कल्पताय्य॒ज्ञो य॒ज्ञेन॑ कल्पताम् ॥ [१८] ॥

(ऋ॒षभश्च॑ च॒त्वारि॑ंशच्च)

॥ १० ॥

★

एका॑ च मे ति॒स्रश्च मे प॒ञ्च च मे स॒प्त च मे न॒व च म॒ एका॑दश च मे त्रयो॑दश च मे पञ्च॑दश च
मे स॒प्तद॑श च मे न॒वद॑श च म॒ एक॑विं॒शति॑श्च मे त्रयो॑विं॒शति॑श्च मे पञ्च॑विं॒शति॑श्च मे स॒प्तविं॑-
शति॑श्च मे न॒वविं॑शति॑श्च म॒ एक॑त्रिं॒शच्च॑ मे त्रय॑स्त्रिं॒शच्च॑ ॥ [१९] ॥ मे च॒त॒स्रश्च मेऽष्टौ॑ च
मे द्वा॑दश च मे षोड॑श च मे विं॒शति॑श्च मे च॒तुर्विं॑शति॑श्च मे ऽष्टा॑विं॒शति॑श्च मे द्वा॑त्रिं॒शच्च॑ मे
षट्त्रिं॑शच्च मे च॒त्वारि॑ंशच्च मे च॒तुश्च॒त्वारि॑ंशच्च मे ऽष्टा॑च॒त्वारि॑ंशच्च मे वा॒जश्च प्र॑स॒वश्चापि॑जश्च
क्र॒तुश्च सु॑वश्च मूर्द्धा॑ च व्य॒श्जि॑यश्चा न॒त्याय॑नश्चान्त्य॑श्च भौ॒वन॑श्च भु॒व॒नश्चाधि॑पतिश्च ॥ [२०] ॥

(त्रय॑स्त्रिं॒शच्च॑ व्य॒श्जि॑य॒ एका॑दश च)

॥ ११ ॥

★

वा॒जो नः स॒प्त प्र॑दि॒शश्च॑त॒स्रो वा परा॑व॒तः । वा॒जो नो॒ विश्वै॑र् दे॒वैर् धन॑सा॒तावि॒हाव॑तु ॥ विश्वे॑
अ॒द्य म॒रुतो॒ विश्वे॑ ऊ॒ती विश्वे॑ भव॒न्त्व॒ग्नयः॑ समि॒द्धाः । विश्वे॑ नो दे॒वा अव॑साऽऽग॑मन्तु विश्व॑मस्तु

द्रविणँवाजो अस्मे ॥ वाजस्य प्रसवन्देवा रथैर् याता हिरण्यैः । अग्निरिन्द्रो बृहस्पतिर् मरुतः
 सोमपीतये ॥ वाजेवाजेऽवत वाजिनो नो धनेषु ॥ [२१] ॥ विप्रा अमृता ऋतज्ञाः । अस्य
 मदध्वः पिबत मादयदध्वन्तुप्ता यात पृथिभिर् देवानैः ॥ वाजः पुरस्तादुत मद्ध्यतो नो वाजो
 देवाः ऋतुभिः कल्पयाति । वाजस्य हि प्रसवो नन्नमीति विश्वा आशा वाजपतिर् भवेयम् ॥ पयः
 पृथिव्याम्पय ओषधीषु पयो दिव्यन्तरिक्षे पयो धाम् । पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ॥ सम्मा
 सृजामि पयसा घृतेन सम्मा सृजाम्यप ॥ [२२] ॥ ओषधीभिः । सौऽहँवाजः सनेयमग्ने ॥
 नक्तोषासा समनसा विरूपे धापयेते शिशुमेकः समीची । द्यावा र्षामा रुक्मो अन्तर् वि भाति
 देवा अग्निन्धारयन् द्रविणोदाः ॥ समुद्रोऽसि नभस्वानार्द्रदानुः शंभूर मयोभूरभि मा वाहि स्वाहा
 मारुतोऽसि मरुताङ्गणः शंभूर मयोभूरभि मा वाहि स्वाहाऽवस्युरसि दुवस्वाञ्छंभूर मयोभूरभि
 मा वाहि स्वाहा ॥ [२३] ॥

(धनेष्वपो दुवस्वाञ्छंभूमयोभूरभि मा द्वे च)

॥ १२ ॥

★

अग्निय्युनज्मि शवसा घृतेन दिव्यः सुपर्णँव्यसा बृहन्तम् । तेन वयम्पतेम ब्रध्नस्य विष्टपः
 सुवो रुहाणा अधि नाक उत्तमे ॥ इमौ ते पृषावजरौ पतत्रिणो याभ्याः रक्षाःस्यपहःस्यग्ने ।
 ताभ्याम्पतेम सुकृतामु लोक्य्यत्रर्षयः प्रथमजा ये पुराणाः ॥ चिदसि समुद्रयोनिरिन्दुर दक्षः
 श्येन ऋतावा । हिरण्यपक्षः शकुनो भुरण्युर् महान्त् सधस्थे ध्रुव ॥ [२४] ॥ आ निषत्तः ॥
 नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीर् विश्वस्य मूर्द्धन्नधि तिष्ठसि श्रितः । समुद्रे ते हृदयमन्तरायुर्
 द्यावापृथिवी भुवनेष्वर्पिते ॥ उद्गो दत्तोदधिभिन्त दिवः पर्जन्यादन्तरिक्षात् पृथिव्यास्ततो नो
 वृष्ट्यावत । दिवो मूर्द्धाऽसि पृथिव्या नाभिरूर्गपामोषधीनाम् । विश्वायुः शर्म सप्रथा नमस्पथे ॥
 येनर्षयस्तपसा सत्र ॥ [२५] ॥ मासतेन्याना अग्निः सुवराभरन्तः । तस्मिन्नहन्नि दधे नाके
 अग्निमेतय्यमाहुर मनवः स्तीर्णबर्हिषम् ॥ तम्पत्नीभिरनु गच्छेम देवाः पुत्रैर् भ्रातृभिरुत वा
 हिरण्यैः । नाकङ्गहानाः सुकृतस्य लोके तृतीये पृष्ठे अधि रोचने दिवः ॥ आ वाचो मद्ध्यमरुह-
 द्भुरण्युरयमग्निः सत्पतिश्चेकितानः । पृष्ठे पृथिव्या निहितो दविद्युतदधस्पदङ्गणुते ॥ [२६] ॥
 ये पृतन्यवः ॥ अयमग्निर् वीरतमो वयोधाः सहस्रियो दीप्यतामप्रयुच्छन्न । विभ्राजमानः सरि-

रस्य॑ म॒द्भ्य॑ उप॒ प्र या॑त दि॒व्यानि॑ धाम॑ ॥ सम्प्र॑ च्यवद्ध्व॒मनु॑ सम्प्र॑ या॒ताग्ने॑ प॒थो दे॑व॒याना॑न्
कृणु॑दध्वम् । अ॒स्मिन्ध॑ स॒धस्थे॑ अ॒द्भ्युत्तर॑स्मिन् विश्वे॑ दे॒वा यज॑मानश्च सीदत ॥ येना॑ स॒हस्र॑व्व-
ह॑सि॒ येना॑ग्ने॒ सर्व॑वेद॒सम् । तेने॒मय्य॑ज्ञन्नो॑ वह दे॒वयानो॑ य ॥ [२७] ॥ उ॒त्तमः॑ ॥ उ॒द्भुद्भ्य॑स्वाग्ने॒
प्रति॑ जागृ॒ह्येन॑मिष्टा॒पूर्ते॑ स॒ सृजे॑थाम॒यञ्च॑ । पुनः॑ कृण्व॑स्त्वा पि॒तर॑य्यु॒वानम॑न्वाता॒सीत् त्वयि॑
तन्तु॑मेतम् ॥ अ॒यन्ते॑ योनि॒रह॑त्वियो॒ यतो॑ जा॒तो अरो॑चथाः । तज्जान॑न्न॒ग्ने आ रो॒हाथा॑ नो वर्द्ध॑या
रयि॑म् ॥ [२८] ॥

(ध्रुवः सत्रं कृणुते यः सप्तत्रिंशच्च)

॥ १३ ॥

★

ममा॑ग्ने॒ वर्चो॑ वि॒हवे॑ष्वस्तु॒ वयन्त्वे॒न्धाना॑ स्त॒नुव॑म्पुषेम । म॒ह्यन्न॑मन्ता॒म्प्रदि॑शश्चत॒स्र
स्त्वया॑ऽब्ध॒रखे॑ण॒ पृत॑ना जयेम ॥ मम॑ दे॒वा वि॒हवे॑ संन्तु॒ सर्व॑ इन्द्रा॒वन्तो म॒रुतो॑ विष्णु-
र॒ग्निः । ममा॑न्तरि॒खष॑मु॒रु गो॑पमस्तु॒ म॒ह्य॑वा॒तः प॑वता॒ङ्कामे॑ अ॒स्मिन्न॑ ॥ मयि॑ दे॒वा द्रवि॑ण॒मा
य॑जन्ता॒म्मय्या॑शीरस्तु॒ मयि॑ दे॒वह॑तिः । दै॒व्या हो॑ता॒रा व॑निषन्त ॥ [२९] ॥ पूर्वे॑ऽरि॒ष्टाः स्या॑म
त॒नुवा॑ सु॒वीराः॑ ॥ म॒ह्य॑य्यजन्तु॒ मम॑ या॒नि ह॒व्याऽऽकू॑तिः स॒त्या म॑न॒सो मे॑ अस्तु । ए॒नो मा॑
नि गा॑ङ्क॒तम॑च्च॒नाह॑व्वि॒श्वे दे॒वासो॑ अधि॒ वोच॑ता मे ॥ दे॒वीः ष॑डु॒र्वीरु॑रु णः कृणोत॒ विश्वे॑ दे॒वास
इ॒ह वी॑रयद्ध्वम् । मा हा॑स्महि प्र॒जया॑ मा त॒नूभिर् मा॑ र॒धाम॑ द्विष॒ते सो॑म राज॒न्न ॥ अ॒ग्निर्
म॒न्युम॑प्रति॒नुद॑न् पुरस्ता ॥ [३०] ॥ द॒द॒ब्धो गो॑पाः परि॑ पाहि न॒स्त्वम् । प्र॒त्यञ्चो॑ यन्तु नि॒गुतः॑
पुन॑स्ते॒ऽमैषा॑श्चित्त॒म्प्रबु॑धा वि ने॒शत् ॥ धा॒ता धा॑तृणा॒म्भुव॑नस्य॒ यस्पति॑र् दे॒व स॑वि॒तार॑मभि॒मा-
ति॑षाह॑म् । इ॒मय्य॑ज्ञ म॒श्विनो॑भा बृह॒स्पति॑र् दे॒वाः पा॑न्तु यज॑मान॒न्यर्था॑त् ॥ उ॒रुव्य॑चा॒ नो म॑हिषः
शर्म॑ य॒सद॑स्मिन्ह॒वे पुरु॑हूतः पुरु॒ख्षु । स नः॑ प्र॒जायै॑ हर्यश्च मृ॒डये॑न्द्र मा ॥ [३१] ॥ नो॑
रीरि॑षो मा परा॑ दाः ॥ ये नः॑ स॒पत्ना॑ अप॒ ते भ॑वन्त्विन्द्रा॒ग्निभ्या॑मव॒ बाधाम॑हे तान् । वस॑वो रु॒द्रा
आ॑दि॒त्या उ॑परि॒स्पृश॑म्मो॒ग्रश्चे॑त्तारमधि॒ राज॑मक्र॒न्न ॥ अ॒र्वाञ्च॑मिन्द्र॒ममु॑तो॒ हवाम॑हे यो गो॒जिद्ध-
न॑जिद॒श्चजिद् यः॑ । इ॒मन्नो॑ य॒ज्ञाव्वि॑ह॒वे जु॑षस्वा॒स्य कु॑र्मो हरि॒वो मे॑दिन॒न्त्वा ॥ [३२] ॥

(वनिषन्त पुरस्तान् मा त्रिचत्वारिंशच्च)

॥ १४ ॥

★

अग्नेर् मन्वे प्रथमस्य प्रचेतसो यम्पाञ्चजन्यम्बहवः समिन्धते^१। विश्वस्याँविशि प्रविवि-
 शिवाँसमीमहे स नो मुञ्चत्वँहसः ॥ यस्येदम्प्राणन्निमिषद् यदेजति यस्य जातञ्जनमानञ्च
 केवलम्। स्तौम्यग्निन्नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्वँहसः ॥ इन्द्रस्य मन्ये प्रथमस्य प्रचेतसो
 वृत्रघ्नः स्तोमा उपमामुपागुः। यो दाशुषः सुकृतो हवमुप गन्ता ॥ [३३] ॥ स नो मुञ्च-
 त्वँहसः ॥ यः संग्रामन्नयति सँव्वशी युधे यः पुष्टानि सँसृजति त्रयाणि। स्तौमीन्द्रन्नाथितो
 जोहवीमि स नो मुञ्चत्वँहसः ॥ मन्वे वाँम्मित्रावरुणा तस्य वित्तँ सत्यौजसा दृँहणा यन्नु-
 देथे^२। या राजानँ सरथँय्याथ उग्रा ता नो मुञ्चतमागंसः ॥ यो वाँ रथं ऋजुरँश्मिः सत्यधर्मा
 मिथुश्चरन्तमुपयाति दूषयन्। स्तौमि ॥ [३४] ॥ मित्रावरुणा नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्च-
 तमागंसः ॥ वायोः संवितुर् विदथानि मन्महे यावाँत्मन्वद्विभृतो यौ च ररुषतः। यौ विश्वस्य
 परिभू बभूवतुस्तौ नो मुञ्चतमागंसः ॥ उप श्रेष्ठा न आशिषो देवयोर् धर्मे अस्थिरन्न। स्तौमि
 वायुँ संवितारन्नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतमागंसः ॥ रथीतमौ रथीनामह ऊतये शुभङ्ग-
 मिष्ठौ सुयमोभिरश्वैः। ययौर् ॥ [३५] ॥ वान्देवौ देवेष्वनिशितमोजस्तौ नो मुञ्चतमागंसः ॥
 यदयातँव्वहतुँ सूर्यायाँस्त्रिचक्रेण सँसदमिच्छमानौ। स्तौमि देवा वश्विनौ नाथितो जोहवीमि
 तौ नो मुञ्चतमागंसः ॥ मरुताँम्मन्वे अधि नो ब्रुवन्तु प्रेमाँव्वाचँव्विश्वामवन्तु विश्वे^३। आशूनहुवे
 सुयमानूतये ते नो मुञ्चन्त्वेनसः ॥ तिग्ममायुधँव्वीडितँ सहस्वद् दिव्यँ शर्द्धः ॥ [३६] ॥
 पृतनासु जिष्णु। स्तौमि देवान् मरुतौ नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्वेनसः ॥ देवानाँम्मन्वे
 अधि नो ब्रुवन्तु प्रेमाँव्वाचं विश्वामवन्तु विश्वे^४। आशूनहुवे सुयमानूतये ते नो मुञ्चन्त्वेनसः ॥
 यदिदम्माँभिशोचति पौरुषेयेण दैव्येन। स्तौमि विश्वान् देवान् नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्च-
 न्त्वेनसः ॥ अनु नोऽद्यानुमति >१, रन्वि ॥ [३७] ॥ दनुमते त्वं >२, वैश्वानरो न ऊत्या>३,
 पृष्टो दिवि> ४ ॥ ये अप्रथेताममितेभिरोजोभिर् ये प्रतिष्ठे अभवताँव्वसूनाम्। स्तौमि द्यावापृथिवी
 नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतमँहसः ॥ उर्वी^५ रोदसी वरिवः कृणोतङ्ख्वेत्रस्य पत्नी अधि नो
 ब्रूयातम्। स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतमँहसः ॥ यत् ते वयम्पुरुषत्रा
 यविष्ठाविद्वाँसश्चक्रुमा कच्चना ॥ [३८] ॥ ऽऽगः। कृधी स्वस्माँ अदितेरनागा व्येनाँसि

शि॒श्रथो॒ वि॒ष्वग॒ग्ने ॥ यथा॑ ह॒ तद् व॑सवो गौर्य॑ञ्चित् प॒दि पि॒ताम॑मुञ्चता यजत्राः । ए॒वा त्वम॑स्मत्
प्र मुञ्चा॒ व्य॑हः प्रा॒ता॑र्य॒ग्ने प्र॒तरा॑न्न आयुः ॥ [३९] ॥

(गन्ता॑ दूषय॒न्थ स्तौमि॑ ययोः शब्दोऽनु॑मति॒रनु॒ चन॑ चतु॒स्त्रिंश॑च्च)

॥ १५ ॥

★

समाप्ति कोर्वैः

(अ॒ग्नेर्म॑न्वे॒यस्ये॑दमिन्द्र॒स्य यः स॑ङ्ग्राममिन्द्र॒स्य नो॑ मुञ्चत्व॒हसः॑)

(म॒न्वे वा॒न्ता नो॑ मुञ्चत॒माग॑सः)

(यो वा॑ वा॒यो रु॒प र॒थीत॑मौ यदया॑त म॒श्विनौ॑ तौ नो॑ मुञ्चत॒माग॑सः)

(म॒रुता॑न् ति॒ग्मं म॒रुतो॑ दे॒वानां॑ यदिद॒व्वि॒श्वान् ते नो॑ मुञ्चन्त्वे॒नसः॑)

(अनु॑ न उ॒र्वी द्या॑वापृथि॒वी ते नो॑ मुञ्चत॒म॒हसो॑ यत्तै॑)

(च॒तुर॒हसः॑ ष॒डाग॑सश्चतुरे॒नसो॑ द्वि॒र॒हसः॑)

(अ॒ग्रावि॑ष्णू ज्यैष्ठ्य॒स्य श॑ब्दो कर्चा॒ऽश्मा॑ चा॒ ऽग्नि॒श्चा॒ऽशु॒श्चे द॑ध्मश्चा॒ग्निश्च॑ घ॒र्मा गर्भा॑ श्रैका॒ च वा॒जो नो॑ अ॒ग्नि॒य्युन॑ज्मि
ममा॑ऽग्ने अ॒ग्नेर्म॑न्वे पञ्चद॑श ।)

(अ॒ग्रावि॑ष्णू अ॒ग्निश्च॑ वा॒जो नो॑ अ॒द॒व्यो गो॒पा न॑वत्रिंश॒त)

(अ॒ग्रावि॑ष्णू प्र॒तरा॑न्न आयुः)

(यु॒ञ्जानो॑ वि॒ष्णो र॒पाश्च॑ र॒श्मिर् नमो॑ ऽश्म॒ न॒ग्रावि॑ष्णू स॒प्त)

॥ हरिः ॐ ॥

चतुर्थकाण्डे सप्तमः प्रश्नः समाप्तः

अनुवाकाः	पञ्चशत्यः
१५	३९

ॐ